

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/190/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117212751
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7117212751.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o mal. Y. S. A.. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice dieťaťa rodičov: X. S. A.. X.XX.XXXX S. W. Q. O. A. F. P. Č.. X zastúpenej JUDr. Michaelou Šterbákovou advokátkou so sídlom v Košiciach na Kováčskej č. 40 a H. S. A.. XX.XX.XXXX trvale bývajúceho v Košiciach na F. P. Č.. X v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo 16.1.2018 č.k. 11P 62/2017-79 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku o výživnom pre mal. Andreu Tóthovú nar. 22.6.2006 a vo výroku o dlžnom výživnom.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo 16.1.2018 č.k. 11P 62/2017-79 zveril mal. Y. S. A.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. Y. 70 Eur mesačne od 3.5.2017 do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu otcovi dieťaťa. Dlžné výživné 201,- Eur za obdobie od 3.5.2017 do 31.12.2017 povolil matke splácať v mesačných splátkach 20,- Eur pod následkom straty výhody splátok spolu s bežným výživným s tým, že splatnosť prvej splátky je po právoplatnosti rozsudku. Styk matky s maloletou neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti výroku rozsudku o výživnom a dlžnom výživnom podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/ a h/ CSP. S poukazom na § 220 ods. 2 CSP zdôraznila, že súd v napadnutom rozhodnutí namiesto toho, aby vysvetlil, akými úvahami sa pri zisťovaní skutkového stavu riadil a ako vec po právnej stránke posúdil t.j. nielen aké ustanovenia právnych predpisov použil, ale aj to, ako ich interpretoval, sa obmedzil na siahodlhý prepis ustanovení Zákona o rodine a ich všeobecného výkladu. Súd teda prijal závery bez akéhokoľvek hodnotiaceho a interpretačného úsudku, čo do zistených skutočností, ako aj čo do právneho zdôvodnenia veci. V tejto súvislosti poukázala aj na početnú skupinu rozhodnutí predovšetkým Ústavného súdu SR, ktoré ustáleným spôsobom tieto jednotlivé obsahové náležitosti odôvodnenia rozhodnutia konkretizujú. Okresný súd spôsobom, akým odôvodnil napadnuté rozhodnutie, ho zaťažil procesnou vadou spočívajúcou v jeho nepreskúmateľnosti. Rovnako zdôraznila, že je predovšetkým paradoxné, ak súd v napadnutom rozhodnutí (bod 14 a 15) uvádza zistený príjem otca aj matky (otec cca 600,- Eur mesačne a matka cca 400,- Eur mesačne), potom konštatuje (bod 27), že zohľadnil tieto príjmy a tiež aj počet vyživovacích povinností, keď matka má ešte ďalšie dve deti, o ktoré sa stará a napriek tomu autoritatívne zvýši výživné zo 44,- Eur, ktoré dobrovoľne platí od novembra 2016, kedy opustila spoločnú domácnosť, na 70,- Eur, ktoré objektívne nie je schopná platiť. Starostlivosť o ďalšie dve deti Sarah Tóthovú a

Rastislava Tótha zabezpečuje zo svojho príjmu cca 400,- Eur mesačne, keďže ich otec na výživu detí neprispieva. Spolu s odvolaním predložila Dohodu o zmene pracovnej zmluvy z 29.12.2017 s tým, že príjem dosahovaný v novej prevádzke je podstatne nižší, ako mala doteraz. Navrhla, aby odvolací súd v napadnutej časti zrušil rozhodnutie a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie alebo zmenil a zaviazal ju platiť výživné na mal. Andreu 44,- Eur mesačne od 3.5.2017 do budúca.

3. Otec dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že výživné 70,- Eur mesačne pre mal. Andreu je síce nízke, ale zo strany matky zvládnuťelné, aj keď sa ohradzuje tým, že má ešte dve vyživovacie povinnosti, ale tieto deti majú svojho otca a matka by mala urobiť všetky právne kroky, aby si svoju vyživovaciu povinnosť voči týmto deťom plnil. Matka môže požiadať o náhradné výživné a domnieva sa, že si to aj vybavila, ale sa o tom nezmenila. Matka dobrovoľne zmenila miesto výkonu práce a ak tam dosahuje nižší príjem, potom sa sama vzdala vyššieho príjmu bez toho, aby zvažila následky. Súd prvej inštancie dostatočne prešetril ich situáciu, riadne a dôkladne prešetril aj finančné možnosti a na základe toho rozhodol. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Kolízny opatrovník navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie, nakoľko tento v dostatočnej miere zohľadňuje najlepší záujem maloletého dieťaťa s poukazom na nevyhnutnú potrebu zabezpečenia zdravého psychického a fyzického vývinu maloletej zo strany oboch rodičov. Rozsudok Okresného súdu Košice I vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a odôvodnenie predmetného rozsudku obsahuje dostatočne jasné a výstižné vysvetlenie, ako aj posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán. Berie na vedomie argument matky, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom Sarah Tóthovej a Rastislavovi Jaremovi, ktorých otec Jaroslav Jarema si voči nim vyživovaciu povinnosť neplní, avšak matka sa môže takéhoto plnenia domáhať cestou exekučného titulu, čo je základným predpokladom pre ďalšie vymáhanie výživného, resp. uplatnenie inštitútu tzv. náhradného výživného na základe zákona o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu SR č. 615/2006 Z.z. a rovnako podaním trestného oznámenia zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, pokiaľ je naplnená podstata trestného činu. Vyjadril názor, že neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca maloletých detí Sarah Tóthovej a Rastislava Jaremu, nemôže mať za následok ohrozenie zdravého psychického a fyzického vývinu mal. Andrei Tóthovej a maloletá má právo na riadnu a primeranú starostlivosť zo strany oboch rodičov.

5. Matka dieťaťa v stanovisku k vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka zotrvala v plnom rozsahu na obsahu svojho odvolania zo 16.1.2018. K tvrdeniu otca, že sa dobrovoľne vzdala vyššieho príjmu uviedla, že zmenila len miesto výkonu práce u jedného zamestnávateľa Milk-Agro s.r.o. a od 1.1.2018 pracuje v maloobchodnej jednotke zamestnávateľa v Čečejevciach, kým do 31.12.2018 pracovala v prevádzke v Košiciach na Furči. Výšku jej mesačného príjmu ovplyvňujú dosahované tržby v konkrétnej prevádzke, pričom v obci Čečejevce sú mesačné tržby v prevádzke nižšie, ako v meste Košice. Zmenou miesta výkonu práce dosiahla zníženie nákladov na cestovanie do Košíc, teda úsporu peňazí a tiež aj úsporu času spojenú s prácou bližšie k miestu bydliska. Spolu so stanoviskom predložila potvrdenie o príjme vo výške 494,63 Eur za január 2018.

6. Ďalšie vyjadrenia zo strany účastníkov konania podané neboli.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd na základe včas podaného odvolania matky dieťaťa preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 66 CMP (odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o výživnom pre maloletú Andreu. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, vyhodnotil dôkazy, prihliadal na

všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a zistený skutočný stav správne právne posúdil podľa relevantných ustanovení Zákona o rodine. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu už v priebehu konaia na súde prvej inštancie a matka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloletú Andreu.

10. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby svojho dieťaťa, pretože každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Pomery matky, na ktoré sa odvoláva, sú vyjadrené v napadnutom rozsudku určením výživného len 70,- Eur mesačne, pretože rozsah odôvodnených potrieb maloletej Andrei, ktorá je v čase rozhodovania odvolacieho súdu žiačkou 7. ročníka základnej školy, by zjavne odôvodňovalo zvýšenie výživného vo väčšom rozsahu, ale vychádzajúc z reálneho príjmu matky, ktorý je popri odôvodnených potrebách oprávnenej osoby (dieťaťa) rozhodujúcim hľadiskom pre rozhodnutie o výživnom (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), t.j. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča podmieňujú mieru uspokojenia odôvodnených potrieb dieťaťa, ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti určeného výživného. Výživné určené súdom prvej inštancie v plnej miere zohľadňuje dve ďalšie vyživovacie povinnosti matky a rešpektuje riadne uspokojovanie odôvodnených potrieb všetkých osôb, ku ktorým má matka vyživovaciu povinnosť tak, aby neboli dotknuté práva týchto osôb. Odvolací súd dodáva, že určením výživného 70,- Eur mesačne pre maloletú Y. boli nepochybne zohľadnené dve ďalšie vyživovacie povinnosti matky, a len neplnenie si vyživovacej povinnosti biologického otca voči týmto dvom deťom nemôže byť zohľadnené na úkor maloletej Y. z dôvodov, ako to správne konštatoval aj kolízny opatrovník dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu matky. Odvolací súd tiež dodáva, že odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké a pokiaľ v určitom konkrétnom prípade nie sú zvýšené v dôsledku mimoriadnych okolností, ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať, pretože dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. V tomto prípade neboli preukázané mimoriadne výdavky na strane maloletého dieťaťa a navyše súdom určené výživné reálne nepokrýva potreby dieťaťa ani v primeranom rozsahu. Súdom určené výživné zabezpečuje potreby maloletej len v rozsahu nevyhnutných, resp. minimálnych potrieb a je nepochybne, že práve otec dieťaťa dopĺňa zdroj výživy maloletej dcéry na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že reálny podiel otca na výživnom je podstatne vyšší ako podiel matky, preto v tomto prípade sú bez právneho významu pomery otca, ktorý dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére. Odvolací súd tiež dodáva, že v prípade určenia výživného od rodiča pre maloleté dieťa musí byť zachovaný princíp ochrany záujmu maloletého dieťaťa, kedy je súd povinný vychádzať z článku 27 Dohovoru o právach dieťaťa zverejnený v Zbierke zákonov ako oznámenie FMZV pod č. 104/1991, z ktorého vyplýva, že sa má prihliadať na právo každého dieťaťa na životnú úroveň potrebnú pre jeho telesný, duševný a duchovný vývoj a pri skúmaní potrieb oprávneného dieťaťa je potrebné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé a pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby nepravidelné alebo náhodné.

11. V kontexte zisteného skutočného stavu považoval odvolací súd odvolacie námietky matky za nedôvodné a dodáva, že rozhodnutie v súlade s odvolacím návrhom matky by v tomto prípade znamenalo posunúť zodpovednosť matky za duševný a fyzický rast dieťaťa na jeho otca v rozsahu, ktorý objektívne nie je schopný plniť vzhľadom na jeho príjem, nota bene bolo by nepochybne v rozpore s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou, ako aj spravodlivosťou.

12. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacej argumentácii matky dodáva, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom pre mal. Andreu, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávacom prípade súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a riadne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné,

neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe súdov. Konanie súdu v súlade so zákonom vykazuje primeranú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečuje tak právo na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie završuje poskytovanie súdnej ochrany a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní boli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti, určitosti a súladu jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie obsahuje dostatok dôvodov a ich uvedenie je zrozumiteľné. Postupom konajúceho súdu nebola matke odňatá možnosť konať pred súdom a nebolo porušené jej právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských správ a základných slobôd.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom pre maloletú Y. a vo výroku o dlžnom výživnom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).